



ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členiek senátu JUDr. Aleny Priellovej a JUDr. Zdenky Kohútovej, v právnej veci žalobcu: **K. a.s.**, L. č. X., X. X. K., IČO: X. X. X., zastúpeného JUDr. E. Ž., advokátom, T. S. X., X. 11 K., proti odporcovi: **1/ A.-C. s.r.o., F. L., X. X. T., IČO: X. X. X., 2/ L. H.,** r. č. X., Š. X., X. X. T., obaja zastúpení JUDr. R. L., advokátom, ul. D. č. X. X. X. R. S., o zaplatenie 191X.967,90 Sk s prísl., o odvolaní žalovaného v 2. rade proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 3. februára 2005

č. k. 34 Zm 75/04-Sn-50, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 3. februára 2005 č. k. 34 Zm 75/04-Sb-50 v napadnutej časti vo vzťahu k žalovanému v 2. rade **p o t v r d z u j e.**

Žalovaný v 2. rade je povinný zaplatiť žalobcovi na účet jeho právneho zástupcu náhradu trov konania vo výške 6814 Sk do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

O d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom rozhodol o námietkach žalovaného v 1. a 2. rade proti vydanému zmenkovému platobnému rozkazu tak, že ponechal v platnosti zmenkový platobný rozkaz č.k. 34 Zm 75/04-Sn-11 zo dňa 24.11.2004.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že proti zmenkovému platobnému rozkazu, ktorým súd uložil žalovanému v 1. a 2. rade spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi 191X. 967,90 Sk so 6% úrokom ročne od 16.5.2003 až do zaplatenia, zmenkovú odmenu vo výške 1/3 % z dlžnej zmenkovej sumy, t.j. sumu 639 Sk, ako aj trovy konania vo výške 9595 Sk, podali obaja žalovaní v zákonnej lehote námietky. V námietkach uviedli, že skutočne voči žalobcovi mali finančný záväzok 1 950 000 Sk, splatný 31.12.2002, a to na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 10.4.2002. V čase vystavenie zmenky však žalovaný v 1. rade konal v omyle, nakoľko došlo k čiastočnej úhrade záväzku zo strany žalovaného v 1. rade vo výške 1 190 000 Sk započítaním. K ďalšej úhrade vo výške 600 000 Sk a 39 216 Sk došlo bezhotovostným prevodom v prospech navrhovateľa. Čo sa týka zvyšnej sumy 120 784 Sk, od tejto je potrebné odpočítať sumu 97 500 Sk ako plnenie poukávané žalobcovi na základe zmlúv o postúpení pohľadávok zo dňa 7.5.2002 a 15.5.2002, od ktorých žalovaný v 1. rade odstúpil a nežiadal vrátenie tejto sumy titulom bezdôvodného obohatenia, ale ju jednostranne voči žalobcovi započítal. Zvyšná suma 23 284 Sk ako skutočný dlh žalovaného v 1. rade voči žalobcovi bola uhradená bezhotovostne na účet žalobcu. Preto žalovaní navrhli zrušiť zmenkový platobný rozkaz v celom rozsahu.

Súd prvého stupňa zistil, že žalovaní namietajú oprávnenosť vymáhania zmenkovej sumy s poukazom na splnenie dlhu. Z vykonaného dokazovania zistil, že žalobca na základe zmluvy o postúpení pohľadávok získal voči žalovanému v 1. rade pohľadávku v celkovej výške 1 950 000 Sk. Žalovaný v 1. rade v priebehu konania tvrdil, že na žalovaný dlh zaplatil žalobcovi sumu 39 216 Sk a 97 500 Sk, pričom žalobca súdu preukázal, že predmetné sumy boli priradené na inú pohľadávku a ďalšia uhradená suma 23 284 Sk bolo žalobcom priradená na úhradu ďalšieho záväzku žalovaného v 1. rade, keďže táto platba nebola identifikovaná. Súd prvého stupňa zistil, že medzi účastníkmi konania nebola k vystavenej zmenke uzavretá kauzálna zmluva. Žalovaný sa v priebehu konania nebránil tým, že zmenka mu nebola predložená na platenie podľa § 38 ods. 1 Zmenkového a šekového zákona č. 191X./1950 Zb., ale iba tým, že zmenkovú sumu

uhradil, čo nevedel v konaní vierohodne preukázať, keďže voči žalobcovi mal aj iný dlh, na ktorý žalobca priradil poukázané platby, preto súd považoval námietky žalovaného za právne irelevantné. Zároveň súd prvého stupňa vychádzal zo skutočnosti, že pokiaľ by bol žalovaný v 1. rade zmenkovú sumu zaplatil, bol by žalobca povinný mu zmenku vydať a v prípade nevydania zmenky po zaplatení dlhu, mal žalovaný v 1. rade spísať protest pre nevydanie zmenky, osvedčujúci toto tvrdenie, čo však žalovaný v 1. rade neurobil, teda vznikla fikcia, že na zmenku plnené nebolo. Súd preto dospel k záveru, že námietky žalovaných sú právne irelevantné, a preto ponechal vydaný zmenkový platobný rozkaz v zmysle § 175 ods. 3 OSP v platnosti.

Proti rozsudku podal odvolanie žalovaný v 2. rade, v ktorom navrhol zmeniť rozsudok súdu prvého stupňa tak, že zruší zmenkový platobný rozkaz z 24.11.2004. Uviedol, že súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil zistený skutkový stav a vo veci nesprávne rozhodol. Z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo, že vystavená zmenka je zabezpečovacím inštitútom pohľadávok postúpených zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 10.4.2002. Vyplýva to z predložených dokladov, ako aj z toho, že žalovaný od predmetnej zmluvy odstúpil.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného v 2. rade navrhol potvrdiť rozsudok súdu 1. stupňa ako správny. Odvolanie žalovaného v 2. rade považuje za účelové, ktoré vedie k oddiaľovaniu rozhodnutia vo veci, lebo žalovaný v 2. rade má viac nezaplatených zmeniek, a preto sa zbavuje svojho majetku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací po nariadení pojednávania podľa § 214 ods. 1 O.s.p. dospel k záveru, že odvolanie žalovaného v 2. rade nie je opodstatnené.

Žalobca ako remitent si v tomto konaní uplatnil právo na peňažné plnenie z vlastnej zmenky vystavenej žalovaným v 1. rade ako výstavcom, žalovaný v 2. rade je avalistom – ručiteľom zo zmenky. O právach zo zmenky súd na návrh rozhoduje v rozkaznom konaní, v ktorom platí podľa § 175 ods. 3 O.s.p. koncentračná zásada, to znamená, že v námietkach proti zmenkovému platobnému rozkazu musí zaviazaný žalovaný uviesť všetky námietky, bez ohľadu na to, či ide o námietky absolútne alebo relatívne, pretože na neskôr v priebehu konania podané ďalšie námietky, súd nemôže prihliadať. Žalovaný v 1. a 2. rade v námietkach uviedli, že žalovaný v 1. rade za účelom

zabezpečenia zostatku pohľadávky žalobcu v sume 191X. 967,90 Sk skutočne vystavil v prospech žalobcu dňa 14.4.2003 vlastnú zmenku, avšak v čase jej vystavenie konal v omyle, pretože jeho záväzok voči žalobcovi už neexistoval, lebo zmenkovú pohľadávku ešte pred vystavením zmenky čiastočne uhradil a čiastočne započítal.

Podľa § 75 Zákona zmenkového a šekového č. 191X./1950 Zb., vlastná zmenka musí okrem iného obsahovať bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu. Predmetná vlastná zmenka zo 14. apríla 2003 obsahovala bezpodmienečný sľub žalovaného v 1. rade ako výstavcu zmenky, zaplatiť žalobcovi ako remitentovi 191X. 967,90 Sk. Zákon zmenkový a šekový nevyžaduje pravdivosť údajov tvoriacich obsah zmenky. Údaj o zmenkovej sume nemusí vychádzať z obsahu príčinného záväzkového vzťahu, ktorý ani nemusí existovať. To znamená, že žalovaný v 1. rade sa predmetnou zmenkou mohol zaviazat' zaplatiť žalobcovi zmenkový peniaz 191X. 967,90 Sk bez toho, aby voči nemu mal takýto záväzok. Aj zmenkové úkony – teda aj vystavenie zmenky môže trpieť rovnakými nedostatkami ako iné právne úkony, pre ktorý by bol neplatný napr. podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka – nebol urobený slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne, podľa § 39 Občianskeho zákonníka - právny úkon svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza, alebo sa prieči dobrým mravom.

V tomto konaní – v námietkach proti zmenkovému platobnému rozkazu aj v odvolaní proti rozsudku o ponechaní zmenkového platobného rozkazu v platnosti, odvolateľ – žalovaný v 2. rade namietal vadu zmenky spočítajúcu v omyle výstavcu zmenky – žalovaného v 1. rade. keď vystavil zmenku na svoj záväzok voči žalobcovi, ktorý už zanikol čiastočnou úhradou pohľadávky a čiastočným započítaním pohľadávky. Ustanovenie § 49a Občianskeho zákonníka o neplatnosti právneho úkonu pre omyl konajúcej osoby – výstavcu zmenky pri jej vystavovaní, je nepoužiteľné vo vzťahoch zmenkových. Omyl spočívajúci v neznalosti právnych vzťahov zmenkových a šekových, neznalosť práva neospravedľuje konajúcu osobu. Neschopnosť orientovať sa vo vzťahoch zo zmenky nemôže byť ospravedlnením, nemôže byť chránená. Zásada abstraktnosti zmenky ako cenného papiera nemôže byť prelomená tým, že konajúca osoba by mohla namietat', že konala v omyle. Táto námietka žalovaných a žalovaného v 2. rade v odvolaní, preto nemohla byť súdom akceptovaná.

Odvolací súd preto po doplnení odôvodnenia rozhodnutia o námietku omylu, potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo vzťahu k žalovanému v 2. rade, ktorý podal odvolanie, ako vecne správny podľa § 219 O.s.p.

Žalobca bol v odvolacom konaní úspešný, má preto právo na náhradu trov odvolacieho konania podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods.1 O.s.p. Trovy odvolacieho konania žalobcu pozostávajú z trov právneho zastúpenia za jeden úkon právnej služby – vyjadrenie k odvolaniu 6650 Sk zo základu sporu 191X. 967,90 Sk podľa § 10 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb a paušálnej náhrady výdavkov 164 Sk podľa § 16 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z., teda spolu 6814 Sk. Na náhradu týchto trov odvolacieho konania súd zaviazal neúspešného žalovaného v 2. rade.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 12. marca 2008

**JUDr. Zuzana Ď u r i š o v á, v.r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: